

VASISHTHA GENESIS SCHOOL, BARDOLI

(Academic Session 2025-26)

Class: 6 (B) Roll No.: _____

Sub: 2L Gujarati

Name: _____

Worksheet: Essay Writing

વૃક્ષ વાવો, પર્યાવરણ બચાવો

વૃક્ષો વાવો પર્યાવરણ બચાવો- આ સુત્ર આજે પૃથ્વી પરના પર્યાવરણની જાળવણી માટે જીવનમંત્ર બનાવવાની જરૂરીયાત વરણ સતત બદલાઈ રહ્યું છે અને વિવિધ પડકારોનો સામનો કરી રહ્યું છે જે તેની ટકાઉપણને જોખમમાં મૂકે છે. આબોહવા પરિવર્તન, વન નાબૂદી, પ્રદૂષણ અને વસવાટનો વિનાશ એ કેટલીક સમસ્યાઓ છે જેનો પર્યાવરણને સામનો કરવો પડે છે.

વૃક્ષો એ આપણી પાસેના સૌથી મહત્વપૂર્ણ કુદરતી સંસાધનો છે જે આમાંની ઘણી સમસ્યાઓને ઘટાડવામાં મદદ કરી શકે છે. વૃક્ષો વાવવા એ પર્યાવરણ બચાવવાનો એક સરળ પણ અસરકારક માર્ગ છે.

વૃક્ષો એ કુદરતની શોભા છે. આદિ કાળથી આપણે પર્યાવરણની વચ્ચે જીવી રહ્યા છે. આપણા ધર્મ ગ્રંથોમાં પણ વૃક્ષોના મહત્વ વિશે સમજાવ્યું છે. વડ, પીંપળો, તુલસી જેવા વૃક્ષોની પુજા કરવામાં આવે છે. આ વૃક્ષોનું માનવ જીવન માટે વૈજ્ઞાનિક મહત્વ પણ કંઈ ઓછું નથી.

વૃક્ષો પૃથ્વીના ફેફસાં છે. તેઓ કાર્બન ડાયોક્સાઇડને શોષી લે છે અને ઓક્સિજન ઉત્પન્ન કરે છે, જે તમામ જીવંત જીવોના અસ્તિત્વ માટે જરૂરી છે. વાતાવરણમાં ગ્રીનહાઉસ વાયુઓના સ્તરને ઘટાડવામાં વૃક્ષો નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે, જે આબોહવા પરિવર્તનમાં ફાળો આપે છે. વૃક્ષો હવામાંથી કાર્બન ડાયોક્સાઇડને શોષીને અને પ્રકાશસંશ્લેષણની પ્રક્રિયા દ્વારા તેને કાર્બનિક પદાર્થોમાં રૂપાંતરિત કરીને આબોહવાને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરે છે. તેઓ ઓક્સિજનને વાતાવરણમાં પાછો છોડે છે, જે માનવ જીવન માટે મહત્વપૂર્ણ છે.

જમીનનું ધોવાણ અટકાવવા માટે વૃક્ષો પણ મહત્વપૂર્ણ છે. તેમના મૂળ

જમીનને લંગરવામાં મદદ કરે છે અને તેને વરસાદ અથવા પવનથી ધોવાઈ જતા અટકાવે છે. વૃક્ષો તેમના ખરી પડેલાં પાંદડાં અને ડાળીઓ દ્વારા જૈવિક પદાર્થો ઉમેરીને જમીનની ફળદ્રુપતા જાળવવામાં પણ મદદ કરે છે. તંદુરસ્ત ઇકોસિસ્ટમ જાળવવા માટે આ મહત્વપૂર્ણ છે, કારણ કે છોડ અને અન્ય જીવોના વિકાસ માટે ફળદ્રુપ જમીન જરૂરી છે.

વૃક્ષો વન્યજીવન માટે રહેઠાણ પૂરા પાડે છે. તેઓ પક્ષીઓ, સસ્તન પ્રાણીઓ, જંતુઓ અને અન્ય જીવોની વિવિધ પ્રજાતિઓ માટે ઘર તરીકે સેવા આપે છે. વૃક્ષો ફળો, બદામ, પાંદડા વગેરે પ્રાણીઓ માટે ખોરાક પણ પૂરો પાડે છે. વૃક્ષો વિના, ઘણી પ્રજાતિઓ ટકી શકશે નહીં, અને ઇકોસિસ્ટમને ગંભીર અસર થશે.

વૃક્ષો પણ જળ સંરક્ષણમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. તેઓ જમીનમાંથી પાણીનું શોષણ કરીને અને તેને બાષ્પોત્સર્જન દ્વારા વાતાવરણમાં પાછું મુક્ત કરીને જળ ચક્રનું નિયમન કરવામાં મદદ કરે છે. આ પ્રક્રિયા પર્યાવરણમાં પાણીનું સંતુલન જાળવવામાં, દુષ્કાળ અથવા પૂરને રોકવામાં મદદ કરે છે. જળ એ જ જીવન છે આ વાક્ય તો તમે સાંભળ્યું જ હશે.

વૃક્ષારોપણ એ પ્રદૂષણ ઘટાડવાનો પણ એક અસરકારક માર્ગ છે. વૃક્ષો નાઇટ્રોજન, ઓક્સાઇડ, એમોનિયા અને સલ્ફર ડાયોક્સાઇડ જેવા પ્રદૂષકોને શોષી લે છે. તેઓ હવામાંથી રજકણોને ફિલ્ટર કરવામાં પણ મદદ કરે છે, જે માનવ સ્વાસ્થ્ય પર હાનિકારક અસરો કરી શકે છે. શહેરી વિસ્તારોમાં વૃક્ષો વાલીને આપણે વાયુ પ્રદૂષણ ઘટાડી શકીએ છીએ, જે વિશ્વના ઘણા શહેરોમાં આરોગ્ય માટેનું મોટું જોખમ છે.